

9. Byl Ježíš svobodný, ženatý nebo vdovec?

Jedna z 54 častých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

27.01.2023

Údaje, které evangelia zprostředkují, nám říkají, že Ježíš byl řemeslníkem v Nazaretu (Mk 6,3) a že když mu bylo kolem třiceti let, začal svou veřejnou činnost (Lk 3,23). Během této doby ho následuje několik žen

(Lk 8,2-3) a s dalšími ženami se přátelí (Lk 10,38-42).

I když se nám ani v jednu chvíli neříká, že by byl Ježíš svobodný, ženatý nebo vdovec, evangelia mluví o jeho rodině, jeho matce a jeho „bratrech a sestrách“, ale nikdy o jeho „ženě“. Toto mlčení je výmluvné.

Ježíš byl znám jako „syn Josefa (Lk 23; 4,22; Jan 2,45; 6,42) a když se obyvatelé Nazaretu podivují tomu, čemu učí, zvolají: „Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josetův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ (Mk 6,3). Na žádném místě není zmiňováno, že by Ježíš měl nebo míval nějakou ženu.

Tradice nikdy nehovořila o možném manželství Ježíše. A nedělala to proto, že by zastávala názor, že manželství člověka, jakým byl Ježíš (který vrátil manželství svou

původní důstojnost, Mt 19,1-12), by ho ponižovalo nebo by nebylo v souladu s vírou v Kristovo božství, ale jednoduše proto, že se držela historické skutečnosti. Kdyby chtěla církev zamlčet to, co by její víru kompromitovalo, proč postoupila Ježíšův křest do rukou Jana Křtitele, který uděloval křest na odpuštění hříchů? Pokud by byla chtěla prvotní církev zatajit manželství Ježíše, proč nezatajila přítomnost konkrétních žen mezi těmi osobami, které se s ním stýkaly?

Navzdory tomu se některé argumenty na podporu Ježíšova manželství nadále šířily. Principiálně svědčí ve prospěch Ježíšova manželství praxe a obecná nauka rabínů v I. století našeho letopočtu (ohledně domnělého manželství Ježíše s Marií Magdalskou viz Jaký měl Ježíš vztah k Marii Magdalské?).

Protože Ježíš byl rabín a celibát byl mezi rabíny té doby nemyslitelný, musel být ženatý (i když výjimky existovaly, například Rabí Simeón ben Azzai, když byl obviněn, že zůstal svobodný, říkal: „Moje duše je zamilovaná do Tory. Ostatní se mohou starat o světské věci.“ Talmud de Babilonia, b. Yeb. 63b) A tak, jak někteří tvrdí, Ježíš, jako kterýkoliv jiný zbožný žid, se zřejmě ve dvaceti letech oženil a později ženu a děti opustil, aby uskutečnil své poslání.

Odpověď na tuto námitku je dvojí:

1) Existují důkazy, že v judaismu prvního století se celibát žil. Flavio Josefo (Židovská válka 2.8.2 & 120-21; Židovské starožitnosti 18.1.5 & 18-20), Filón v části zachované Eusebiem (Praeparatio evangelica 8,11.14) a Plinius starší (Naturalis historia neboli Přírodopis 5.73,1-3) nás informují, že existovali Esejci, kteří celibát žili, a víme, že někteří z

Kumránu byli také svobodní. I Filón (De vita contemplativa) poznamenává, že „terapeuti“, skupina asketů z Egypta, žili celibátně. Kromě toho v tradici Izraele byly některé známé osobnosti, například Jeremiáš, svobodní/é. Sám Mojžíš, aby si uchoval důvěrný vztah s Bohem, žil dle rabínské tradice v sexuální zdrženlivosti. Jan Křtitel se také neoženil. Proto, i když celibát nebyl obvyklý, nebylo to něco nedovoleného.

2) I kdyby celibát v Izraeli neexistoval, nedá se předpokládat, že Ježíš byl ženatý. Jak bylo řečeno, dokumenty potvrzují, že chtěl zůstat svobodný. Tato volba je rozumná a vhodná z mnoha důvodů právě proto, že celibát ukazuje na výjimečnost Ježíše vůči judaismu jeho doby a je i ve větším souladu s jeho posláním.

Bez toho, že by manželství podceňoval nebo celibát po svých následovnících požadoval, dává najevo, že Boží království (prv. Mt 19,12), láska Boží a láska k Bohu, kterou on ztělesňuje, je nade všechno. Ježíš chtěl být svobodným mužem, aby tato láska byla ještě více zdůrazněna.

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Juan Chapa

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/9-byl-jezis-svobodny-zenaty-nebo-vdovec/>
(06.08.2025)